

Dr. Sóti Kálmán

A szabálysértési jog általános rész

A követelménymodul megnevezése:

Általános őr-és járőrszolgálati feladatok

A követelménymodul száma: 0731-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-50

JOG ÉS IGAZGATÁS IV. SZABÁLYSÉRTÉSI JOG ÁLTALÁNOS RÉSZ

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Ön közrendvédelmi rendőrként járőrtársával szolgálatot lát el a Budapesti Rendőr-főkapitányság XIII. Kerületi Rendőrkapitányság állományában. A járőrszolgálat teljesítése közben 10.43 órakor észleli, hogy a Bp. XIII. kerület Fáy utca – Jász utca kereszteződésénél olyan jármű vesz részt a közúti forgalomban, melynek nincs hatósági jelzése.

1. ábra. Az intézkedés végrehajtása¹

Mit kell tennie a helyszínen? Milyen intézkedések megtétele szükséges, azokat milyen sorrendben hajtja végre? Milyen utasításokat ad járőrtársa részére? Milyen tényállás valósult meg, hogyan minősíti a cselekményt?

---

¹ <http://www.szon.hu/hirek/Szabolcs-Szatmar-Bereg/cikk/rendorsegi-akcio-ujfeherto-korzeteben/cn/news-20100224-11564435>

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

BEVEZETÉS A SZABÁLYSÉRTÉSI JOGBA

A szabálysértési jog helye a jogrendszerben.

A szabálysértési törvény célja

A **szabálysértési törvény célja**, hogy gyors, eredményes fellépést biztosítson azokkal a jogsértő magatartásokkal szemben, amelyek a bűncselekményhez képest enyhébb fokban sértik vagy veszélyeztetik a társadalom általánosan elfogadott együttélési normáit, akadályozzák vagy zavarják a közigazgatás működését, illetve meghatározott tevékenység vagy foglalkozás gyakorlására vonatkozó jogszabályokba ütköznek.

E célok megvalósítása érdekében az Sztv. meghatározza a szabálysértések elkövetése miatt alkalmazható joghátrányokat, a szabálysértések elbírálásának rendjét, és ennek keretében azt a jogot, hogy az érintettek a törvényben meghatározott feltételek mellett bírósághoz fordulhatnak.

A SZABÁLYSÉRTÉS FOGALMA, A SZABÁLYSÉRTÉST MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

A szabálysértés fogalma

Az Sztv. 1.§ (1)–(2) bekezdése értelmében **szabálysértés** az a jogellenes tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet, vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az –e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget. Szabálysértés nem állapítható meg, ha a cselekmény bűncselekményt valósít meg.

A szabálysértést meghatározó jogszabályok

Szabálysértésként emberi magatartást:

1. **Törvény** (A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény,)
2. **Kormányrendelet** 218/1999 (XII.28) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm.R.) az egyes szabálysértésekről, csak különös részi szabálysértési tényállásokat tartalmaz.);
3. vagy **önkormányzati rendelet** állapíthat meg. (Az önkormányzatok jogosultak működési területükön önkormányzati rendeletek kibocsátására. E normák sajátossága, hogy csak magasabb szintű jogszabály által még nem szabályozott emberi magatartást minősíthetnek szabálysértéssé. Az önkormányzati rendeletek további sajátossága, hogy területi és személyi hatályuk csak a kibocsátó önkormányzat működési területén érvényesül.)

A SZABÁLYSÉRTÉSI TÖRVÉNY HATÁLYA

A **hatály** a jogszabály alkalmazhatósági feltételeit jelöli. Azokra a kérdésekre ad választ, hogy mikor, hol és kivel szemben lehet vagy kell a jogszabályt alkalmazni. Ennek megfelelően határozható meg az Sztv. időbeli, területi és személyi hatálya.

Időbeli hatály

Általános szabály: a cselekményt az elkövetés idején hatályban lévő jogszabályok alapján kell elbírálni. **Kivételesen** az új jogszabályt kell alkalmazni, ha a szabálysértés elbírálásakor hatályban lévő új jogszabály szerint a cselekmény már nem minősül jogellenesnek, vagy enyhébben bírálendő el.

Összefoglalva: csak olyan cselekmény minősülhet szabálysértésnek, melyet jogszabály az elkövetés előtt annak nyilvánított, illetve nem alkalmazható súlyosabb jogkövetkezmény annál, amit a jogszabály már az elkövetés ideje előtt meghatározott.

Területi és személyi hatály

Az Sztv. a **területi és személyi hatály** kérdését együtt, a 2. §-ban tárgyalja. Az Sztv.-t – ha törvény kivételt nem tesz – a belföldön elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni az eljárás alá vont személy állampolgárságára tekintet nélkül, feltéve, hogy nemzetközi szerződés, vagy szabálysértést meghatározó jogszabály másként nem rendelkezik.

A **személyi hatály** eljárásjogi korlátozását jelenti a nemzetközi jog alapján megállapított személyi mentességek köre. A nemzetközi jog alapján kiváltságot és mentességet élvező személy szabálysértés miatti felelősségre vonására nemzetközi szerződés, illetőleg a viszonyosság az irányadó. A viszonyosság fennállása kérdésében az igazságügy miniszter nyilatkozatát kell alapul venni.

Összefoglalva: A szabálysértési törvényt – ha törvény kivételt nem tesz – a belföldön elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni, az eljárás alá vont személy állampolgárságára tekintet nélkül, feltéve, hogy nemzetközi szerződés vagy a szabálysértést meghatározó jogszabály másként nem rendelkezik.

A nemzetközi jog alapján kiváltságot és mentességet élvező személy szabálysértés miatti felelősségre vonására nemzetközi szerződés az irányadó.

A SZABÁLYSÉRTÉSÉRT VALÓ FELELŐSSÉG

A **szabálysértési felelősség** alapvetően az alanyi bűnfelelősséghez (vagyis a természetes személy által elkövetett jogsértéshez) igazodik, és a felróhatóság (a cselekmény tudati tükröződése) alapján helyez kilátásba joghátrányt. Így a **szabálysértést elkövető személy felelőssége két pilléren nyugszik**, az alanyi felelősségen, és a felróhatóságon.

A szabálysértés miatt felelősségre vonható személyek

A **szabálysértés alanya** csak meghatározott életkorú természetes személy lehet, aki képes felismerni cselekményének társadalomra veszélyességét, és képes ennek megfelelő magatartás tanúsítására.

Összefoglalva: a szabálysértés elkövetője csak akkor vonható felelősségre, ha:

- a szabálysértés elkövetésekor 14. életévét betöltötte;
- beszámítási (ezen belül felismerési és akarati) képességgel rendelkezik;
- természetes személy (élő ember).

A szabálysértés elkövetője (alanya) kifejezés gyűjtőfogalmat jelöl. Az Sztv.5–6.§ értelmében **szabálysértés elkövetőjének azt a személyt kell tekinteni, aki:**

- a szabálysértést közvetlenül megvalósítja (tettes),
- illetve aki arra szándékosan felbújt (felbújtó),
- vagy ahhoz segítséget nyújt (segítő).

Az elkövető minden esetben önállóan felel a szabálysértés elkövetése miatt. A felbújtó és a segítő felelőssége csak akkor állapítható meg, ha az elkövető a szabálysértés elkövetését legalább már megkísérelte, vagyis megkezdte. A kiszabható szankciók, és azok tételének mértéke mindhárom elkövetői kategória esetén azonosak.

Kísérelt miatt akkor van helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály így rendelkezik.

A felróhatóság

A felróhatóság a szabálysértési felelősség szükséges eleme. A büntetőjogban a felelősségre vonás a bűnösségen, míg a szabálysértési jogban a felróhatóságon nyugszik. E két felelősségi forma lényegében azonos fogalmakat takar. A felróhatóság az elkövető cselekménye és tudata között fennálló pillanatnyi pszichikus viszonyt fejezi ki. A felróhatóság fogalmát az Sztv. nem határozza meg, azonban az 5.§-ban leírja a formáit, a szándékosságot és a gondatlanságot.

A szándékosság és a gondatlanság fogalmait illetően a Btk. 13–14.§-ban meghatározottak az irányadók.

A SZABÁLYSÉRTÉSI FELELŐSSÉGREVONÁS AKADÁLYAI

A szabálysértési felelősség megállapításához, – vagyis a szabálysértés elkövetőjének felelősségre vonásához – több feltételnek is együttesen kell fennállnia. Így a felelősségre vonáshoz szükséges követelmény, hogy:

- az elkövető cselekménye szabálysértésnek minősüljön;
- a cselekmény a felróhatóság valamely formája (szándékosság, vagy gondatlanság) szerint valósuljon meg;

- nem állhat fenn felelősségre vonási akadály.

A felelősségre vonási akadályok olyan törvényi, vagy jogelvi rendelkezések, melyek kizárják, vagy megszüntetik a szabálysértés elkövetőjének felelősségre vonását. **A felelősségre vonási akadályokat** jellegükre, és a jogi sajátosságaikra tekintettel két csoportba soroljuk a szabálysértési felelősséget kizáró-, és a felelősséget megszüntető okokra.

A szabálysértési felelősséget kizáró okok

A szabálysértési felelősséget kizáró okok esetén az elkövető csak formailag meríti ki valamely szabálysértés törvényi tényállását, ezért a szabálysértési felelősség nem állapítható meg.

1. Gyermekek

Gyermekek azok, akik a cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötték be.

2. Beszámíthatóságot kizáró kóros állapot

Az Sztv. 8.§ (1) bekezdésének kóros elmeállapokra vonatkozó rendelkezése nem alkalmazható annak a javára, aki a szabálysértést önhibából eredő ittas vagy bódult állapotban követte el. Az Sztv. 8.§ (2) bekezdése az önhibából eredő ittas vagy bódult állapotban elkövetett szabálysértés felelősségi szabályát tartalmazza. Az elkövetéskori ittaság ténye önmagában nem mentesít a szabálysértési felelősségre vonás alól akkor, ha az elkövető a szabálysértést önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban követte el. Önhibának minősül, ha az ital, vagy bódítóanyag fogyasztása saját akarat-elhatározásból, az elfogyasztott szeszesital, vagy bódító anyag hatásmechanizmusának ismeretében történik. Nem állapítható meg az önhiba azonban akkor, ha az elkövető menthető tévedésből fogyaszt szeszes italt, vagy bódító hatású anyagot. (pl. az elfogyasztott üdítőbe előzőleg szeszes italt, vagy erős nyugtatót keverték)

3. Kényszer vagy fenyegetés

A kényszer az akaratú képesség érvényesítését zárja ki anélkül, hogy a felismerési képességet érintené. A kényszer az ember testére gyakorolt ellenséges célzatú fizikai ráhatás. A fenyegetés olyan súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.

4. Beszámíthatóságot korlátozó kóros állapot

A beszámíthatóságot korlátozó kóros állapot az elmeműködés olyan kóros állapota, amely nem zárja ki a beszámítási (felismerési és belátási) képességet, azonban korlátozza azt.

5. Tévedés

Tévedésnek minősül, ha az elkövető tudattartama nem felel meg a valóságnak. A tévedésben lévő képzetek tehát objektíve nem felelnek meg a valóságnak, azonban a tévedésben lévő saját képzeteket szubjektíve valóságosnak tartja. A téves tudattartam azt eredményezi, hogy a tévedésben lévő személy olyan magatartást tanúsít, amit a valóság ismeretében nem tenne meg. A szabálysértés elkövetése szempontjából jelentőséggel bíró tények kétfélék lehetnek: ténybeliek és jogiak. A ténybeli tévedés esetén nem róható fel az eljárás alá vont személy terhére olyan tény, amelyről az elkövetéskor a tőle elvárható gondosságellenére sem volt tudomása. Jogi tévedés esetén nem vonható felelősségre az, aki a cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy magatartása nem jogellenes és erre a feltevésre alapos oka van.

5. Jogos védelem

Jogos védelmi helyzetben cselekszik az, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. A jogos védelem tehát a jogtalan támadó magatartás elleni védekezést jelenti. A jogtalan támadás elleni védekezés az ún. megengedett önhatalom esetkörébe tartozik, mint ilyen a társadalomra nem veszélyes, ezért büntetést sem von maga után. Azonban követelmény, hogy a jogos védelem során a védekezésnek arányban kell állnia a támadással, azt sem mértékben, sem időtartamban nem lépheti túl.

6. Végszükség

Végszükségben cselekszik az, aki a saját, illetőleg a mások személyét vagy javait közvetlen, és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelmében így jár el. A végszükség nem jogtalan emberi támadás elleni védekezést, hanem másként el nem hárítható veszélyhelyzetből (pl. közúti közlekedési balesetben kigyulladt személygépkocsiból) történő mentést jelent. A végszükségben cselekvő – a jogos védelmi helyzetben lévő személyhez hasonlóan – maga is jogellenes tevékenységet valósít meg, azonban –e magatartás társadalmilag hasznos célra irányul, ezért cselekménye nem büntethető. Követelmény, hogy a veszély előidézése nem róható a végszükségben cselekvő terhére, és a veszélyhelyzetet megszüntető cselekmény kisebb sérelmet okozzon, mint amelynek elhárítására törekedett.

7. Magánindítvány és a kizárólagos feljelentési jog gyakorlásának hiánya

A szabálysértésről való tudomásszerzés esetén a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok hivatalból folytatják le az eljárást. E szabály eljárásjogi korlátait jelenti a magánindítvány, és a kizárólagos feljelentési jog gyakorlása. Az Sztv. szűk körben lehetővé teszi azt, hogy a szabálysértési eljárás megindítást a sértett nyilatkozatától tegye függővé. Amennyiben a cselekmény magánindítványra, illetőleg kizárólagos feljelentési jog gyakorlása alapján üldözendő, úgy erre a jogalkotó az egyes különös részi szabálysértési tényállásoknál utal. Ha az eljárás megindulása után derül fény arra, hogy a cselekmény magánindítványra üldözendő, úgy a magánindítványt, illetve a feljelentésre jogosult szerv nyilatkozatát be kell szerezni.

8. A magánindítvány

A magánindítvány, a sértett azon akaratnyilatkozata, amelyben kéri a szabálysértés elkövetőjével szemben az eljárás lefolytatását, és a felelősségre vonás alkalmazását. Ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, úgy a magánindítvány megtételére a sértett és törvényes képviselője is, amennyiben cselekvőképtelen, úgy kizárólag a törvényes képviselő jogosult.

A magánindítványt attól a naptól számított harminc nap alatt lehet előterjeszteni, amelyen a sértett az eljárás alá vont személy kilétéről tudomást szerzett. A magánindítvány előterjesztésének időtartama jogvesztő határidő, ezért a magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs határideje. Ha a magánindítvány előterjesztésére jogosult sértett meghal, a hozzátartozója – a még nyitva álló határidő alatt – jogosult a magánindítvány előterjesztésére.

A magánindítványt oszthatatlannak nevezzük, vagyis bármelyik eljárás alá vont személlyel szemben előterjesztett magánindítvány valamennyi eljárás alá vont személlyel szemben hatályos. A magánindítvány a szabálysértési hatóság érdemi határozatának meghozataláig visszavonható.

A szabálysértési felelősséget megszüntető okok

A felelősséget megszüntető okok esetén az elkövető magatartása tartalmi és formai szempontból is kimeríti valamely szabálysértés törvényi tényállását, azonban egy későbbiekben fennálló esemény vagy körülmény folytán elenyészik az állam büntető igénye.

1. A felelősségre vonás mellőzése

A felelősségre vonás mellőzhető, ha a szabálysértés a cselekmény súlyára, az elkövetés körülményeire, illetve az eljárás alá vont személyre tekintettel annyira csekély, hogy a büntetés vagy intézkedés alkalmazása szükségtelen. A szabálysértési hatóság a felelősségre vonás mellőzéséről a sértettet értesíti.

A szabálysértési felelősségre vonás mellőzésére tehát akkor kerül sor, ha a cselekmény jogellenes (kimerít valamely szabálysértési tényállást), az eljárás alá vont személy felelősségre vonható, azonban a cselekmény társadalomra veszélyessége oly csekély fokú, hogy a szankció alkalmazása nem indokolt. Tehát lehetősége van a szabálysértési hatóságoknak arra, hogy a cselekmény tárgyi súlyát, az elkövető személyét mérlegelve döntsenek a felelősségre vonás mellőzéséről.

2. Az elkövető halála

Az elkövető halálával elenyészik az állam büntető igénye, így az elkövető halála a szabálysértési felelősséget megszünteti. Ezért az Sztv. 84.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében a szabálysértési eljárást határozattal kell megszüntetni, ha az eljárás alá vont személy meghalt.

3. Elévülés

Az elévülés az idő múlásához kapcsolódó kedvezmény. Ezért nincs helye felelősségre vonásnak, ha a cselekmény elkövetése óta hat hónap eltelt (általános elévülési idő). Az elévülés kezdőnapja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul.

Ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, a magánindítványt törvényes képviselője is, ha pedig cselekvőképtelen, törvényes képviselője terjesztheti elő. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult. A magánindítvány előterjesztésére jogosult, illetőleg a feljelentésre jogosult szerv nyilatkozatát be kell szerezni, ha az eljárás megindulását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető.

Ha a magánindítvány előterjesztésére jogosult sértett meghal, a hozzátartozója jogosult a még nyitva álló határidő alatt a magánindítvány előterjesztésére. A magánindítványt attól a naptól számított harminc nap alatt lehet előterjeszteni, amelyen a sértett az eljárás alá vont személy kilétéről tudomást szerzett. Bármelyik eljárás alá vont személlyel szemben előterjesztett magánindítvány valamennyi eljárás alá vont személyre hatályos.

A magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A magánindítvány a szabálysértési hatóság érdemi határozatának meghozataláig visszavonható.

A SZABÁLYSÉRTÉS MIATT ALKALMAZHATÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A szabálysértések miatt alkalmazható jogkövetkezmények rendszere szerkezetileg igazodik a Btk. szankciórendszeréhez. Felépítése dualisztikus jellegű, büntetésekre és intézkedésekre tagolódik. A büntetést és az intézkedést a jogszabályban meghatározott keretek között úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a cselekmény súlyához. Az eljárás alá vont személyi körülményeit annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűnnek.

A szabálysértés miatt alkalmazható büntetések:

1. Az elzárás

Szabálysértés miatt elzárást törvény állapíthat meg. Az elzárás **legrövidebb időtartama egy nap**, leghosszabb tartama – a 24. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével – hatvan nap. Az elzárás tartamába a szabálysértési őrizet teljes idejét, valamint a négy órát meghaladó előállítás tartamát be kell számítani. A szabálysértési őrizet beszámításakor minden olyan naptári nap, amelyen az elkövető fogvatartásban volt, egynapi elzárásnak felel meg. A négy órát meghaladó előállítás egynapi elzárásnak felel meg. Az elzárás alkalmazásának tilalmát az Sztv. 15.§ határozza meg.

2. A pénzbírság.

A pénzbírság **legalacsonyabb összege háromezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint**. Az önkormányzati rendelet harmincezer forintban állapíthatja meg a pénzbírság legmagasabb összegét. A pénzbírságot meg nem fizetés esetén, ha adók módjára nem hajtható be, közérdekű munkára vagy elzárásra kell átváltoztatni.

Nincs helye elzárásra történő átváltoztatásnak, ha az eljárás alá vont személy

- a) fiataalkorú;
- b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-ának a) pontjában meghatározott fogyatékos személy, kórházi fekvőbeteg-ellátásban részesül, illetőleg kórházi kezelése válik szükségessé;
- c) a terhesség negyedik hónapját elérő nő, tizenhat éves korát be nem töltő gyermekét egyedül nevelő szülő, vagy fogyatékos, illetőleg folyamatos ápolást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.

(A b)–c) pontja esetében nincs helye közérdekű munkára átváltoztatásnak.

Egynapi közérdekű munkának ötezer forint pénzbírság felel meg. Az elzárásra történő átváltoztatás során ezer forinttól háromezer forintig terjedő összeg helyett egynapi elzárást kell számítani. A pénzbírság helyébe lépő elzárás – a 24. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével – egy napnál rövidebb és hatvan napnál több nem lehet.

A szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések:

1. A járművezetéstől eltiltás

Ha a szabálysértést meghatározó jogszabály lehetővé teszi, a pénzbírság kiszabása mellett vagy önálló intézkedésként az eljárás alá vont személy eltiltható a járművezetéstől, ha a szabálysértést engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követte el. A vezetői engedély visszaadása külön jogszabályban meghatározott feltétel teljesítésétől tehető függővé. A járművezetéstől eltiltás meghatározott járműkategóriára és járműfajtára is vonatkozhat. A járművezetéstől eltiltás **legrövidebb tartama egy hónap, leghosszabb tartama egy év**.

A járművezetéstől eltiltás hatálya – kivéve, ha a rendőr a vezetői engedélyt a helyszínen elveszi – a határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. A járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani azt az időt, amelynek tartamára az eljárás alá vont személy vezetői engedélyét a szabálysértéssel összefüggésben visszavonták.

2. Az elkobzás

El kell kobozni azt a dolgot,

- amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak, ha az eljárás alá vont személy tulajdona vagy egyébként is, ha birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti;
- amely a szabálysértés útján jött létre;

- amelyet az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetéséért a tulajdonostól vagy annak hozzájárulásával mástól kapott.

El kell kobozni azt a dolgot, amelyre nézve a szabálysértést elkövették, amennyiben a szabálysértést meghatározó jogszabály az elkobzást kötelezővé teszi. El lehet kobozni azt a dolgot, amelyre nézve a szabálysértést elkövették, amennyiben a szabálysértést meghatározó jogszabály az elkobzást lehetővé teszi.

Az elkobzás önállóan és akkor is alkalmazható, ha az eljárás alá vont személy nem vonható felelősségre. Az Sztv. 20.§ (1) bekezdés a) pontja esetén az eljárás alá vont személy tulajdonában lévő dolog elkobzása kivételesen mellőzhető, ha az a szabálysértés súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene az eljárás alá vont személy számára.

Nincs helye elkobzás elrendelésének, ha a cselekmény elkövetése óta két év eltelt, kivéve, ha az elkobzás tárgyának birtoklása jogellenes. Az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll.

3. A figyelmeztetés

Büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és az eljárás alá vont személy személyi körülményeire is figyelemmel ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható.

4. Kitiltás

A szabálysértési hatóság a büntetés alkalmazása mellett vagy önálló intézkedésként az eljárás alá vont személyt a sportrendezvényen való részvétellel összefüggő szabálysértés miatt kitilthatja a sportrendezvényről, illetve sportlétesítményből. A kitiltás **legrövidebb időtartama hat hónap, leghosszabb időtartama pedig két év.**

EGYES SZABÁLYSÉRTÉSI ÜGYEKRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

Fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezések

Az Sztv. alkalmazásában fiatalkorú az, aki a szabálysértés elkövetésekor a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat még nem. Fiatalkorúval szemben pénzbírságot akkor lehet kiszabni, ha önálló keresete (jövedelme) vagy megfelelő vagyona van.

Ha az eljárás adatai alapján a fiatalkorúval szemben előreláthatólag pénzbírság kiszabására vagy járművezetéstől eltiltásra kerül sor, a meghallgatástól nem lehet eltekinteni. Ha a fiatalkorú belföldi lakóhellyel nem rendelkező külföldi, a fiatalkorú meghallgatásától a szabálysértési hatóság eltekinthet. A fiatalkorú törvényes képviselőjét a meghallgatásról, illetőleg a tárgyalásról értesíteni kell. Amennyiben a törvényes képviselő megjelenésének akadálya van, a gyámhatóság képviselőjét kell a fiatalkorú meghallgatásának időpontjáról értesíteni. A fiatalkorú meghallgatására általában a törvényes képviselője jelenlétében kerül sor. A tárgyaláson megjelent gondozót a fiatalkorú életviszonyaira nézve minden esetben meg kell hallgatni, aki ezekre a körülményekre nézve a nyilatkozatot nem tagadhatja meg.

Ha az eljárás alapján a szabálysértési hatóság indokoltnak tartja, a fiatalok védelembe vételét kezdeményezheti a fiatalok lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél.

Katonákra vonatkozó rendelkezések

A fegyveres szervek (honvédség, rendőrség, polgári védelem, vám- és pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok) hivatásos (szerződéses) állományú tagja által a szolgálati viszony tartama alatt a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni. A fegyelmi hatóság – amennyiben elkobzás, illetőleg járművezetéstől eltiltás szükségessége felmerül – a szabálysértési hatóságot eljárása eredményéről értesíti. Ha a szolgálati viszony a szabálysértés elbírálása előtt megszűnt, a szabálysértést a szabálysértési hatóság bírálja el. Az elkobzásról, illetőleg a járművezetéstől eltiltásról a szabálysértési hatóság rendelkezik.

Ha a katona fogalma alá tartozó személlyel együtt polgári személlyel szemben is szabálysértési eljárást kell indítani, az eljárást a szabálysértési hatóság folytatja le. A tényállás megállapítását követően a szabálysértési hatóság fegyelmi fenyítés kiszabása végett megkeresi a fegyveres szerv illetékes elöljáróját.

A helyszíni bírságotra vonatkozó rendelkezések

A szabálysértést meghatározó jogszabályban megállapított esetekben az Sztv-ben felsoroltak a szabálysértés tetten ért elkövetőjét helyszíni bírsággal sújthatják.

A helyszíni bírságot speciális szabálysértési szankció, amelyben az arra feljogosított személy a szabálysértés észlelésekor az elkövetőt – annak nyilatkozata alapján – az elkövetés helyén vagyoni hátrányt okozó szankcióval sújthatja.

A helyszíni bírság kiszabásának feltételei: jogszabályi feltétel (Az elkövető cselekményét törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet nyilvánítsa szabálysértésnek, és egyben biztosítsa a helyszíni bírság kiszabásának lehetőségét. A helyszíni bírság kiszabásának lehetőségére az egyes különös részi tényállásoknál utal a jogalkotó.) Az alanyi feltételeket, vagyis a helyszíni bírság kiszabására jogosultak körét az Sztv. 134.§ határozza meg.

Helyszíni bírság kiszabására jogosult:

- a rendőrség, a vám- és pénzügyőrség, a hivatásos tűzoltóság;
- a helyi önkormányzat képviselő-testülete hivatalának erre felhatalmazott ügyintézője;
- a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr, a természetvédelmi hatóság részéről eljáró és erre felhatalmazott személy, a közterület-felügyelő;
- a 35. § a)–h) és j) pontjaiban felsorolt szervek részéről eljáró személy;
- a közlekedési hatóság ellenőre.

A helyszíni bírság összege háromezer forinttól húszezer forintig terjedhet.

Ha az elkövető a helyszíni bírság kiszabását – a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – tudomásul veszi, a bírságolás ellen jogorvoslatnak helye nincs. Ha az elkövető a helyszíni bírság kiszabását tudomásul veszi,

- a) a kiszabott helyszíni bírság megfizetését – ha annak feltételei adottak – a helyszínen bankkártyával is teljesítheti,
- b) ha a helyszíni bírság megfizetésére az a) pontban meghatározott módon nem kerül sor, az elkövető részére készpénz-átutalási megbízást kell átadni, és fel kell híjni, hogy a bírságot harminc napon belül fizesse be.

A tudomásul vett helyszíni bírság a befizetés elmulasztása esetén kizárólag adók módjára hajtható be. A tudomásul vett helyszíni bírság a befizetés elmulasztása esetén kizárólag adók módjára hajtható be.

A gépjárművel elkövetett szabálysértés miatt a helyszíni bírságot a gépjárművezető távollétében is ki lehet szabni. Ilyenkor a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó készpénz-átutalási megbízást megküldeni. Ha az elkövető vagy a gépjármű üzemben tartója a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, a szabálysértési eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött készpénz-átutalási megbízást harminc napon belül nem fizetik meg.

A helyszíni bírságolás gyakorlati alkalmazása

A helyszíni bírság gyakorlati alkalmazásának szabályait a helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet (továbbiakban: HB. Rendelet) tartalmazza. A HB. rendelet hatálya az Sztv. 134. § (2) bekezdésében felsorolt szervek, illetve személyek (a továbbiakban: hatóság tagja) helyszíni bírságolási eljárására terjed ki.

Ha a jogszabály helyszíni bírság kiszabását lehetővé teszi és a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabása mellett dönt, ezt közli az elkövetővel, egyben tájékoztatja a jogkövetkezményekről, valamint a szabálysértéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét, a helyszíni bírság összegét tudomásul veszi, a hatóság tagja helyszíni bírságot szab ki. A helyszíni bírság tudomásulvétele esetén a hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekről.

Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét nem veszi tudomásul vagy a helyszíni bírság összegét vitatja, a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz.

3. § (1) A helyszíni bírságoláshoz a Rendőrség, valamint – közlekedési szabálysértés esetén – a közterület-felügyelet a rendelet 3. számú melléklet szerinti nyomtatványt (mérete: 210 mm x 105 mm) használja.

Elkövetés helye: (település, utca, házszám, útszám, km szelvény...)		Nyomatvány helyszíni bírság kiszabásáról		eljáró hatóság neve (vonal kód helye)	
Elkövetés ideje 20 <input type="text"/> év <input type="text"/> hó <input type="text"/> nap <input type="text"/> óra <input type="text"/> perc		A szabálysértő személyi adatai:		sorszám:	
A tényállás rövid leírása és minősítése: _____		Családi név	<input type="text"/>		
_____		Utónév	<input type="text"/>		
_____		Anyja	<input type="text"/>		
_____		családi és utóneve	<input type="text"/>		
_____		Születési helye	<input type="text"/>		
_____		Születési idő	<input type="text"/> év <input type="text"/> hó <input type="text"/> nap		
_____		Lakcím kódja (X)	<input type="text"/>		
Szabálysértés kódja <input type="text"/> Közl. elő-életi pont <input type="text"/> 2 Tech.kód		Személyi ig. vagy Utlevél (X)	<input type="text"/>		
Bírság összege <input type="text"/> Ft. azaz _____ Forint		Vezetői engedély száma, típusa	<input type="text"/>		
Elkövető távollétében ☒ Forgalmi rendszám <input type="text"/>		Vez.eng. típusok: 1. vezetői engedély 2. járművezetői eng. 3. j.m. vez. igazolvány 4. ideiglenes vez.eng. 5. kűföldi vez.eng.			
A túloldali tájékoztatót elolvastam, megértettem, a szabálysértés elkövetését elismerem:		intézkedő aláírása _____			
_____ szabálysértő aláírása		jelvényszám / azonosítási sz. <input type="text"/>			

2. ábra. A 3. számú melléklet hátoldal

3. számú melléklet hátoldal

Tájékoztató az elkövető jelenlétében kiszabott helyszíni bírságról:	Eljáró hatóság megnevezése:	
Tájékoztatom, hogy a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján, amennyiben a helyszíni bírság kiszabását, illetve a bírság összegét nem veszi tudomásul, úgy szabálysértési eljárás indul. A kiszabott helyszíni bírságot 30 napon belül kell megfizetni, amennyiben ez nem történik meg – a törvényes feltételek megléte esetén – adók módjára behajtható, a nem európai uniós tagállam állampolgára esetén beutazási és tartózkodási tilalom rendelhető el. A jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után a helyszíni bírság kiszabásának tudomásul vétele esetén a bírságolás ellen jogorvoslatnak nincs helye. A tájékoztatást – ide értve a pontérték megállapítását is – megkaptam, a csekkszelvényt átvettem.	P. H.	
	INFORMATION for the offender	INFORMATIONSSCHRIFT für Ordnungswidrigkeitstäter
Tájékoztató az elkövető távolléte esetén kiszabott helyszíni bírságról:	Notice: According to the Act no. LXIX. of 1999 on administrative offences, when you do not agree	Ich mache Sie darauf Aufmerksam, dass gemäss dem Gesetz LXIX vom Jahre 1999 über

<p>A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 136. §-a alapján helyszíni bírságot szabok ki, melyet a mellékelt csekkszelvényen kell befizetni. Amennyiben a gépjármű üzemben tartója vagy a szabálysértés elkövetője a helyszíni bírságot 30 napon belül nem fizeti meg, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 137. §-a alapján szabálysértési feljelentést teszek. A kiszabott helyszíni bírság megfizetése a szabálysértés elkövetése elismerésének és a kiszabott helyszíni bírság tudomásul vételének minősül. A helyszíni bírság kiszabásának tudomásul vétele esetén a bírságolás ellen jogorvoslatnak nincs helye.</p>	<p>to the fine imposed on the spot or to the amount thereof, an administrative procedure will be opened. The instant fine must be paid within 30 days. I inform you that if the fine is not paid within 30 days – when the other legal conditions are met – the fine may be levied as taxes. After having received information on the legal consequences, when the instant fine is acknowledged, all legal remedies will be excluded, and in the case of non-European citizens, a ban on entry and residence can be ordered. I have received the information and a check on the instant fine.</p>	<p>Ordnungswidrigkeiten falls Sie die Auferlegung der sofortigen Geldbusse bzw. die Höhe der Geldbusse nichts zur Kenntnis nehmen, so wird ein Ordnungswidrigkeitsverfahren eingeleitet. Die Geldbuße ist innerhalb 30 Tage zu entrichten. Sie werden darauf hingewiesen, dass bei Nichtzahlung innerhalb der 30-Tage-Frist die Geldbuße, wie eine Steuer, einziehbar wird, wenn die dafür vorgesehenen gesetzlichen Bedingungen erfüllt sind; gegen Personen, die Staatsangehörige von Nicht-EU-Staaten sind, kann sogar Einreise- oder Aufenthaltsverbot verhängt werden. Nach der Belehrung über die Rechtsfolgen, falls Sie die Auferlegung der sofortigen Geldbuße zur Kenntnis genommen haben, steht Ihnen kein weiteres Rechtsmittel zu. Der Bescheid und die neu festgelegte Punktezahl ist mir zugestellt worden, den Überweisungsauftrag habe ich übernommen.</p>
---	---	---

A hatóság tagja a nyomtatványt a helyszínen 3 példányban tölti ki. A nyomtatvány kitöltése előtt a személyazonosító igazolványból, illetőleg a személyazonosság igazolására szolgáló más okmányból meg kell állapítani az elkövető személyi adatait.

A rendőr nyomtatvány egyik másolati példányát a fizetési számlára történő készpénzbefizetésre vonatkozó szelvényrészsel (a továbbiakban: csekkszelvény) együtt az elkövetőnek átadja. Az átadott csekkszelvény tartalmazza az elismervény sorszámát, a helyszíni bírság befizetését nyilvántartó szerv (a továbbiakban: nyilvántartó szerv) megnevezését, nemzetközi fizetési számlaszámát (IBAN), a nemzetközi banki azonosító (BIC) kódját és a kiszabott helyszíni bírság összegét.

A nyomtatvány másik másodlati példányát a kibocsátó szerv két évig megőrzi. A nyomtatvány eredeti példányát a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabását követő 5 munkanapon belül a nyilvántartó szervnek küldi meg.

Ha az elkövetőnek átadott csekkszelvényen feltüntetett helyszíni bírság összege a befizetésre biztosított 30 napos határidő elteltétől számított 15 napon belül nem érkezik meg a nyilvántartó szervhez, a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező elkövető esetén a nyilvántartó szerv a nyomtatvány másolatát átteszi az elkövető lakóhelye, illetőleg tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez, az Sztv. rendelkezése szerinti végrehajtási intézkedés megtétele céljából. Ha az elkövető a tartozást időközben megfizette, erről az illetékes települési önkormányzat jegyzőjét haladéktalanul tájékoztatni kell.

A nyomtatvány eredeti példányát a nyilvántartó szerv két évig megőrzi. A helyszíni bírságozóhoz használt nyomtatvány és a csekkszelvény sorszámmal ellátott okirat.

Ha a helyszíni bírság bankkártyás megfizetésének feltételei fennállnak, a szabálysértési ügyben eljáró hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság bankkártyával történő megfizetésének lehetőségéről. Ha az elkövető a helyszíni bírságot a helyszínen bankkártyával kívánja megfizetni,

- a) a szabálysértési ügyben eljáró hatóság tagja a 4. melléklet szerinti nyomtatványt használja,
- b) csekkszelvényt nem ad át,
- c) a POS-terminál által nyomtatott bizonylat másodlati példányát a sikeres befizetés után átadja az elkövetőnek, egy példányát pedig csatolja a helyszíni bírság nyomtatvány eredeti példányához, amelyet a nyilvántartó szervnek kell megküldeni.

Ha a bankkártyás fizetés bármilyen okból nem sikerült, vagy nem lehetséges, a további eljárásra a csekkszelvénnyel történő fizetés szabályai az irányadók.

4A gépjárművezető távollétében kiszabott helyszíni bírság esetén az üzemben tartó címét a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell megállapítani, és a csekkszelvényt – a befizetés elmulasztásának jogkövetkezményét tartalmazó tájékoztatással – a gépjármű üzembentartó címére kell megküldeni. Ha az elkövető vagy a gépjármű üzemben tartója a helyszíni bírságot 30 napon belül nem fizeti meg, a nyilvántartó szerv a 2. számú mellékletben meghatározott átirattal intézkedik a feljelentés megtételére.

2. számú melléklet a 10/2000. (II. 23.) BM rendelethez

Feljelentés
gépjárművel elkövetett szabálysértés miatt

Tájékoztatom, hogy az Sztv. 136. §-a alapján, a mellékelt nyomtatványban szereplő okokból helyszíni bírságot szabtam ki.

A gépjármű üzemben tartója (neve: ....., lakcíme: .....)

a helyszíni bírságot nem fizette be.

Ezért az Sztv. 137. §-a alapján szabálysértési feljelentést teszek.

.....

eljáró hatóság képviselője

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A tananyag elsajátításához az alábbiakban részletezett aktivitás szükséges Öntől:

- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása;
- Olvasott szakmai szöveget kell megértenie;
- Rendszerekben kell gondolkodnia;
- Az olvasott szakmai szöveget a benne lévő feladatokhoz vezető útként értelmezve, problémaelemzésre, és problémafeltárássra van szükség;
- Válaszadás írásban mondatszintű kérdésekre;
- Önállóan és egyedül dolgozik a tanulás során;
- Tapasztalatok értelmezése;
- A megjelölt jogszabályok használata, feldolgozása szükséges egyes feladatok megoldásához.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. Feladat

Keressen a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény különös részi szabálysértési tényállásai közül olyanokat, amelyek közigazgatás ellenes továbbá olyanokat, amelyek az emberi együttélés általános szabályait sértik!

MUNKANYAG

2. Feladat

Írja le a szabálysértést meghatározó jogszabályok jellemzőit!

Blank lined area for writing the characteristics of laws defining administrative offenses.

3. Feladat

Az Sztv. 2 § alapján értelmezze a szabálysértési törvény hatályát!

Blank lined area for writing the interpretation of the scope of the Administrative Offense Act based on Section 2 of the Act.

4. Feladat

Tanulmányozza a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 13–15. §. Írja le a szándékosság és a gondatlanság meghatározását!

Szándékosság: _____

Gondatlanság: _____

MUNKANYELV

5. Feladat

Elsajátított ismeretei alapján egészítse ki a szabálysértés elkövetése miatt felelősségre vonható személyekre vonatkozó táblázatot!

6. Feladat

Tanulmányozza a Büntetőtörvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 29–30. §-it. Írja le a jogos védelem és a végszükség meghatározását!

Jogos védelem:

Végszükség: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A szabálysértések egy része ún. közigazgatás-ellenes cselekmény pl.:

Járművezetés az eltiltás tartama alatt Sztv. 156/A. § (1) Az a bíróság vagy szabálysértési hatóság által a járművezetéstől eltiltott személy, aki a járművezetéstől eltiltás hatálya alatt annak érvényesülési körébe tartozó járművet vezet,

elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik.

Az emberi együttélés általános szabályait sértő (quasi büntetőjog ellenes magatartás), ún. kriminális cselekmények pl.

Garázdaság 142/A. § (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik.

2. feladat

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény: Általános rendelkezéseket és különös részi tényállásokat határoz meg, valamint tartalmazza a szabálysértési eljárás lefolytatásának rendjét is.

218/1999 (XII.28) Kormányrendelet az egyes szabálysértésekről: Csak különös részi tényállásokat tartalmaz.

Önkormányzati rendeletek: Csak partikuláris (helyben érvényesülő és hatályosuló) tényállást állapíthat meg.

3. feladat

Időbeli hatály: A cselekményt az elkövetés idején hatályban lévő szabálysértési jogszabály szerint kell elbírálni. Kivéve: ha az elbíráláskor hatályban lévő jogszabály az elkövető számára kedvezőbb

Területi hatály: A szabálysértési jogszabályokat csak belföldön elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni. Az önkormányzati rendelet csak a kiadó önkormányzat területén hatályosul.

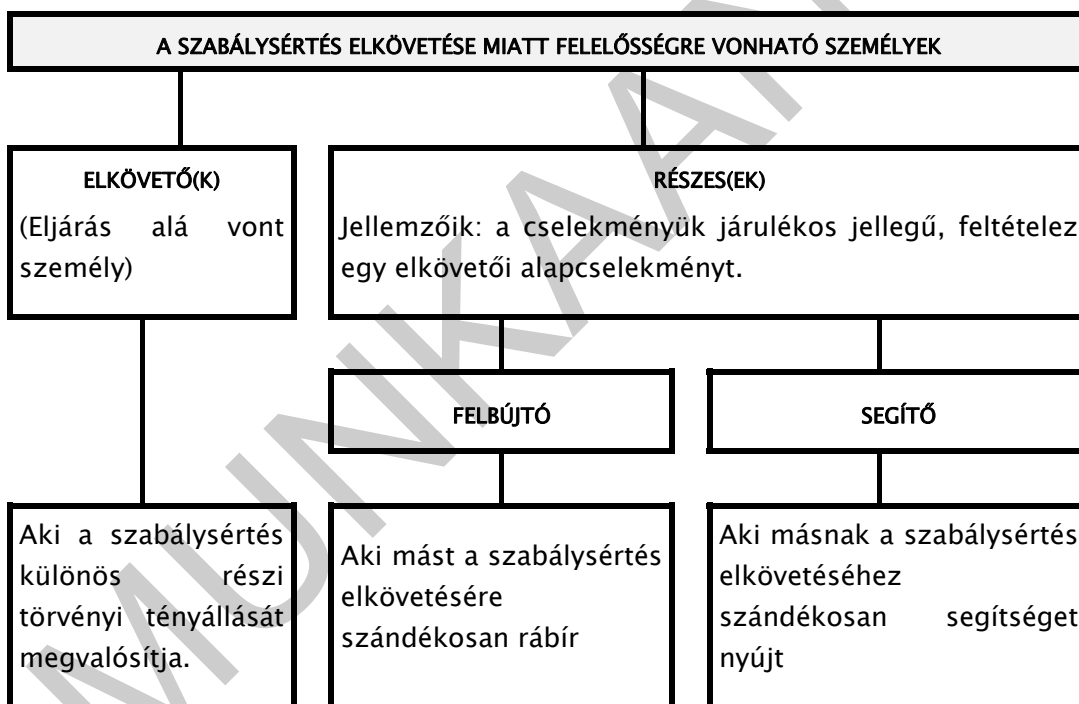
Személyi hatály: A szabálysértési jogszabályokat bárki által (magyar, vagy külföldi állampolgár) elkövetett szabálysértések esetén kell alkalmazni. Kivétel: diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvezők körébe tartozók mentességet élveznek.

4. feladat

13. § **Szándékosan** követi el a bűncselekményt, aki magatartásának következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

14. § **Gondatlanságból** követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában; úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

5. feladat

6. feladat

A jogos védelem

29. § (1) Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) Nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból túllépi.

(3) A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

29/A. § Nem büntethető, aki a saját, illetőleg a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzéséhez szükséges védelmi eszközt alkalmaz, ha az az élet kioltására nem alkalmas, és annak folytán a jogtalan támadó szenved sérelmet, továbbá ha a védekező a sérelem elkerülése érdekében mindent megtett, ami tőle az adott helyzetben elvárható volt.

A végszükség

30. § (1) Nem büntethető, aki a saját, illetőleg a mások személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelmében így jár el, feltéve, hogy a veszély előidézése nem róható a terhére, és a cselekménye kisebb sérelmet okoz, mint amelynek elhárítására törekedett.

(2) Nem büntethető az sem, aki azért okoz akkora vagy nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedtségből vagy menthető felindulásból képtelen felismerni a sérelem nagyságát.

(3) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az ijedtség vagy a menthető felindulás az elkövetőt korlátozza a sérelem nagyságának felismerésében.

(4) Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély vállalása hivatásánál fogva kötelessége.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1949. évi XX. törvény az Alkotmányról.

1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről és végrehajtási rendeletei

218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet az egyes szabálysértésekről

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

Kincses Ildikó – Kántás Péter: A szabálysértési jog I. kötet (Közigazgatási és Jogi Könyvkiadó, 1999, Budapest)

Dr. Sóti Kálmán – Takács János: Szabálysértési jog I.–II.–III. (Rejtjel Kiadó, 2000. Budapest)

AJÁNLOTT IRODALOM

A helyszíni bírság gyakorlati alkalmazásának szabályait a helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet

A(z) 0731-06 modul 005-ös szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 861 02 0000 00 00	Határrendész
52 861 06 0010 52 01	Határrendészeti-rendőr
52 861 06 0010 52 02	Közrendvédelmi-rendőr

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
20 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató